

Borging klimaatadaptatie in gemeente Alkmaar

- Hoe is klimaatadaptatie financieel geborgd?
- Hoe is klimaatadaptatie juridisch geborgd?
- Hoe is toetsing georganiseerd?
- Uitdagingen borging

Financiële borging – de puzzelstukken

- Onderzoek Arcadis *'financiële en ruimtelijke impact klimaatadaptatie in Alkmaar'*
- Onderzoek Rebel *'bekostiging van de Alkmaarse klimaatadaptatieopgave'*
- Bepalen opgave Alkmaar: opstellen klimaatadaptatiemonitor
- Aansluiten op planning Stadswerk072 *'werk met werk maken'*

Financiële borging – openbare ruimte

Openbare ruimte

- Volgen van onderhoudscyclus: aan de slag in wijken die al gepland staan voor onderhoud of herinrichting
- Beleidsplan stedelijk water: buurten worden klimaatadaptief gemaakt tegen 10% extra investeringsgelden
- Kosten worden doorberekend in rioleringsheffing
- Klimaatadaptatie wordt integraal meegenomen in de herinrichtingsprojecten en daarmee ook in de investeringsgelden

Financiële borging – nieuwbouw

- Financiële verantwoordelijkheid om te voldoen aan klimaatadaptieve nieuwbouw ligt bij ontwikkelaar

Financiële borging – bestaande gebouwde omgeving

- Waterberging en vergroenen op privaatterrein zorgt voor:
  - Kostenbesparing gemeente
  - Verschuiving van maatschappelijke kosten naar privaat
  - Eigenaarschap bij inwoners, organisaties en bedrijven
- Stimuleren van inwoners d.m.v. gemeentelijke subsidies, weggeefacties en advies
- Onderzoek naar juridische mogelijkheden van financiële prikkels voor klimaatadaptatie:
  - Riool- en waterzorgheffing
  - Zuiveringsheffing
  - Drinkwatertarieven

Juridische borging – regionaal klimaatadaptatiebeleid

Wateroverlast

- Hevige neerslag waarbij 70 mm water valt in een uur [1/100 jaar] zorgt niet voor schade in en aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen.
- **Nieuwbouw:** Bij een hevige bui van 70 mm in 1 uur, wordt alle neerslag dat op het bebouwde deel van privaat terrein valt verwerkt (geïnfiltreerd, opgevangen en/of vertraagd afgevoerd) op het terrein zelf of in extra voorzieningen in of toegerekend aan het plangebied.

Droogte

Binnen dit thema zijn de eisen niet voldoende kwantitatief. Droogte wordt alleen meegenomen door binnen de maatregelen voor wateroverlast te kiezen voor infiltrerende maatregelen boven afvoerende maatregelen.

Gevolgbeperking overstrooming

Binnen dit thema zijn de eisen niet voldoende kwantitatief.

Hitte

- Er is ten minste 40% schaduw op fiets- en wandelpaden, drinkwaterstroken en verblijfsplekken en ten minste 30% schaduw op buurniveau op 21 juni om 15:30 uur.
- Koele plekken met minimaal 200 m² schaduw zijn op een loopafstand van maximaal 300 meter aanwezig.

Biodiversiteit en natuurinclusiviteit

- Het horizontale en verticale oppervlak wordt in samenhang met de groenblauwe structuren en ecosystemen in de bredere omgeving ingericht [met minimaal 30% groen/schaduw op buurniveau, boomkroonoppervlak telt mee).
- Voor een project wordt een habitat gecreëerd voor één of meerdere soortencategorieën waarbij gekozen kan worden uit de volgende soortencategorieën: gebouwbewonend, boombewonend, aan struweel gebonden, aan bloemrijk grasland gebonden of aan water en oevers gebonden.

Juridische borging – nieuwbouw

Inzet van publiek rechtelijke instrumenten

- Ontwikkelkaders: klimaatadaptatiebeleid is hierin opgenomen
- Omgevingsvisie
- Omgevingsplan
  - Omgevingsplan wordt gefaseerd gebiedsgericht ingevoerd
  - Totdat nieuwe omgevingsplan geldt kunnen buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) in ieder geval aan normen worden getoetst

Inzet van privaat rechtelijke instrumenten

- Anterieure overeenkomst

Toetsing

- Normen opgenomen in handboek inrichting openbare ruimte (HIOR)
- Handreiking duurzaam bouwen opgesteld
- Handreiking natuurinclusief bouwen opgesteld
- Online tool, met koppeling aan vergunningproces, wordt ontwikkeld voor ontwikkelaars
- 4 Fte aangenomen voor:
  - 2 Fte duurzaam bouwadviseurs: toetsen initiatieven en adviseren ontwikkelaars
  - 1 Fte projectleider duurzaam bouwen: doorontwikkeling borging en toetsing duurzaam bouwen
  - 1 Fte duurzaam bouwinspecteur

Uitdagingen

Openbare ruimte

- Gezamenlijk ver vooruit plannen is noodzakelijk om koppelkansen te benutten en daarmee financiële middelen te besparen
- Vereist een strategische planning openbare ruimte tot en met 2050

Uitdagingen

Nieuwbouw

- Borging van normen in vergunningsproces
- Ontwikkelaars en projectleiders eigen vastgoed goed meenemen in te nemen maatregelen
- Gelijke spelregels in regio

Bestaande gebouwde omgeving

- Middelen efficiënt inzetten om inwoners, organisaties en bedrijven te stimuleren tot nemen van maatregelen
- Waterbesparing loont financieel nog niet
- Invoeren van financiële prikkels is complex